

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-722/16-C

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení	Výchovný ústav a střední škola, Terešov
Sídlo	Terešov 1, 338 08 Zbiroh
E-mail právnické osoby	teresov.vum@seznam.cz
IČ	48380253
Identifikátor	600028747
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Petr Butula
Zřizovatel	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Místo inspekční činnosti	Terešov 1, 338 08 Zbiroh
Termín inspekční činnosti	14. – 16. 11. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. a) až c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů.

Charakteristika

Príspevková organizace (ďalej „školské zariadenie“) vykonáva činnosť výchovného ústavu (ďalej „VÚ“), strednej školy (ďalej „SŠ“) a školskej jedálne. VÚ je zariadenie pre chlapcov, ktorí ukončili základné vzdelávanie, a bola jim nařízená ústavni výchova alebo uložená ochranná výchova.

K dátumu inspekčnej činnosti bolo evidované vo VÚ celkom 32 detí, z toho fyzicky bolo v areáli zariadenia 23 detí, štyri deti boli na úteku, päť detí bolo povolené pobývať mimo zariadenia. Výchovne-vzdelávacia činnosť prebiehala v päť výchovných skupinách. Dve deti uzavreli s riaditeľom zariadenia zmluvu o predĺženom pobyte v zariadení.

SŠ s najvyšším povoleným počtom 40 žiakov evidovala v termíne inspekcie 30 žiakov. Dve deti VÚ sa vzdelávali v učňovských oboroch mimo školského zariadenia. Počty žiakov sa v priebehu roka menia v súvislosti s tým, ako sú deti do zariadenia umiestňované. Stredné vzdelávanie je poskytované v triletom odbore vzdelávania s výučným listom Strojárskej práce.

Hlavným zdrojom financovania školského zariadenia vo sledovanom roku 2015 boli pridelené finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu a rozvojového programu ministerstva školstva na zvýšenie platiev pracovníkov vo školstve.

Inspekčná činnosť bola realizovaná vo výchovnom ústave.

Hodnotenie podmienok vzdelávania

Zariadenie má formulovanú koncepciu svojho rozvoja, v ktorej sú deklarované ciele a podmienky pre jej realizáciu. V koncepcii je novým trendom vo výchove ako napríklad využívanie činností odborných pracovníkov (psychológ, etoped), komunitná psychoterapeutická činnosť alebo supervízie tímov venovaná len okrajová pozornosť. Mechanizmy na organizáciu svojej činnosti má zariadenie nastavené, pedagogové i zákonní zástupcovia k nim majú ľahký prístup. Riaditeľ účelne deleguje niektoré právomoci na ďalších zamestnancov (zástupcu riaditeľa pre SŠ, vedúcu vychovateľa) so snahou zapojiť ich do systému riadenia. Vnútorný kontrolný a hospitačný systém postihuje chod právneho subjektu. Kontrolný a hospitačný činnosti vykonáva riaditeľ, vedúci vychovateľa a zástupca riaditeľa pre SŠ. Souhrnné poznatky z kontrol a hospitácií sú projednávané na pravidelných týždenných stretnutiach pedagógov a na zasadnutí pedagogickej rady a poskytujú pedagógom užitočnú spätnú väzbu. Vnútorný informačný systém organizácie je síce funkčný, ale spätná väzba z hodnotenia výchovne-vzdelávacieho procesu nie je ucelená, čo nevytvára dobré podmienky pre aktívnu spoluprácu pedagógov. Vzájomné kolegiálne hodnotenie, alebo supervízie tímov nie je uplatňovaná.

Pedagogické činnosti v zariadení vykonáva 24 pedagógov. Výuku v SŠ zaisťuje zbor šiestich učiteľov, z toho teoretické vyučovanie štyri. Odborný výcvik zabezpečujú dvaja kvalifikovaní učitelia praktického vyučovania. Vo výchovnom ústave pracuje k dátumu inspekcie celkom 16 pedagogických pracovníkov - riaditeľ, vedúci vychovateľa, deväť vychovateľov a päť asistentov pedagoga. Z celkového počtu pedagogických pracovníkov sú štyri vychovatelia a jeden asistent nekvalifikovaní. Riaditeľ školského zariadenia preukázateľne doložil opakovanú snahu o získanie kvalifikovaných pedagógov, zatiaľ čo neúspešný. Všetchni pedagogickí pracovníci spĺňajú predpoklady psychickej zpusobilosti a predpoklad bezúhonnosti. Etopedické odborné činnosti zaisťuje riaditeľ zariadenia, psychológ pôsobí v zariadení na čiastočný úväzok.

Školské zariadenie má dobré materiálne predpoklady pre realizáciu vzdelávacieho programu. Výchovné skupiny sú umiestnené v hlavnej budove a vo voľne samostatných budovách v areáli

zařízení. Zázemí výchovných skupin má charakter bytu, který se skládá ze vstupních prostor, obývacího prostoru pro relaxaci, ložnic, místnosti pro vychovatele a hygienického zařízení. Vybavení jednotlivých skupin je starší ale funkční. Děti se podílejí na úpravě a výzdobě interiéru svých ubytovacích jednotek i společných prostor. Bezbariérový přístup není zajištěn. Areál poskytuje podmínky pro tělesnou výchovu i pro další sportovní využití (hřiště na malou kopanou, atletický ovál, rozběhová dráha s pískovým doskočištěm, hřiště na nohejbal s asfaltovým povrchem a antukový kurt na nohejbal, tenis či volejbal). Pro sportovní aktivity je využívána tělocvična Základní školy v nedaleké obci Mlečice.

Součástí školského zařízení je školní jídelna, která zabezpečuje dětem celodenní pestrou a vyváženou stravu s ohledem na jejich fyziologické potřeby, včetně pitného režimu a v souladu s výživovými normami. Při kontrole jídelních lístků za měsíc říjen 2016 bylo zjištěno, že na jídelních lístcích není samostatně uvedena druhá večeře. Z výdejek potravin bylo zjištěno, že potraviny byly na druhou večeři vydány. Z rozhovorů s chlapci a vychovateli vyplynulo, že druhá večeře je chlapcům vydávána již při večeři, ale není v jídelních lístcích zaznamenávána.

Zařízení poskytuje dětem ucelené informace o zásadách bezpečnosti a ochrany zdraví, upozorňuje na případná rizika při činnostech v zařízení i mimo něj. Snaží se budovat bezpečné prostředí a vytvářet předpoklady pro zdravý psychický i fyzický vývoj dětí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledované činnosti ve výchovných skupinách odrážely činnosti uvedené v týdenních programech. Chlapci se při jednotlivých činnostech projevovali podle výchozího sociálního prostředí, rozumové úrovně a získaných zkušeností. V rozdílné míře byli aktivní, měli snahu komunikovat a zapojit se do nabízených činností. Většina vychovatelů je vhodně zvolenými metodami a formami práce motivovala k činnosti. Ve všech aktivitách probíhala přirozená komunikace, chlapci získávali nové poznatky v různých oblastech. Zájmové činnosti probíhaly v kroužcích, které vedou vychovatelé a byly zaměřeny hlavně na sport, pracovní a výtvarné činnosti i rekreaci. Vztahy pracovníků k chlapcům jsou založeny na respektu a porozumění. Je jim věnována individuální pozornost, zaměstnanci se snaží o budování vzájemné důvěry a významně podporují chlapce v naplňování jejich potenciálu. Chlapci v rozhovorech se školními inspektory uvedli, že byli se svými právy a povinnostmi seznámeni, nesetkali se např. s ponižováním, mají možnost se ke svému hodnocení vyjadřovat.

Hodnotící systém je transparentní pro děti i zaměstnance, respektuje cíle, zásady a principy péče a práva všech zúčastněných osob, výrazně upřednostňuje pozitivní motivaci chlapců. Způsob fungování zařízení zajišťuje chlapcům ochranu jeho osobního prostoru. Svě osobní věci si mohou uzamknout. Kapesné je chlapcům vypláceno v plné výši a je-li omezováno, tak v souladu s právními předpisy a vnitřním řádem. Chlapci se velice aktivně podílí na činnostech souvisejících s běžným chodem zařízení. Zcela přirozeně jsou vedeni k přijímání odpovědnosti za své denní povinnosti, plnoletí chlapci si sami organizují volný čas. Zařízení vytváří podmínky pro časté kontakty s rodiči, sourozenci a dalšími blízkými osobami. Provází chlapce ve výběru budoucího uplatnění, který respektuje jejich profesní možnosti. Zařízení na základě odborného posouzení stavu dítěte zajišťuje řešení jeho problémů ve shodě s jeho potřebami a zájmy.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Zařízení na základě vlastních zkušeností vytvořilo systém opatření vedoucí k prevenci sociálně patologických jevů, který velkou měrou přispívá k eliminaci útěků, zneužívání návykových látek, projevy agresivity, šikany, atd. Jedná se o soubor opatření, které pedagogové uplatňují komplexně, tj. ve všech oblastech, jež se prevence dotýká. Podporuje otevřenou komunikaci, provádí namátkové preventivní prohlídky chlapců po návratu z vycházky či dovolenky (s ohledem na zachování důstojnosti chlapců), důsledně vede chlapce ke zdravému životnímu stylu, hlavně v podobě široké volnočasové nabídky a pracovních aktivit (odborný výcvik, rukodělný kroužek). Za velkým zájmem o tyto aktivity stojí kvalita nabízených činností, evidentní propojení s praktickým životem a aktivní přístup pedagogů. Zařízení má zpracované programy rozvoje osobnosti dětí (dále PROD), které obsahují čtvrtletní reflexi stavu dítěte, ale nejsou zde zaznamenány cíle péče a nástroje vedoucí k těmto cílům. Jedná se pouze o formální nedostatek, v praxi je s těmito složkami pracováno. V PROD je určen i klíčový pracovník dětí, kterým je vždy jeden z vychovatelů příslušné výchovné skupiny. Zařízení uplatňuje funkční postupy spolupráce s orgány sociálně-právní ochrany dětí, zdravotnickými zařízeními, osobami odpovědnými za výchovu, policií a soudy. Velký důraz klade na úzký kontakt se školou, která je součástí zařízení, a tím rovněž eliminuje rizikové chování u chlapců. Zařízení podporuje chlapce od určitého věku v hledání možnosti přivýdělnku v období prázdnin, čemuž napomáhá aktivní spolupráce s dalšími organizacemi. Zaměstnanci vedou chlapce k udržování dobrých sousedských vztahů a pomoci starším spoluobčanům v obci. V posledních dvou letech klesá počet útěků.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Materiální zázemí školského zařízení je zlepšováno podle finančních možností.
- Školskému zařízení se nedaří získat kvalifikované pedagogy.
- Školskému zařízení se od minulé inspekční činnosti nepodařilo získat pracovníka pro absolvování sebezkušenostního (psychoterapeutického) výcviku.
- Školské zařízení zintenzivnilo spolupráci s místními organizacemi a podniky při zajišťování sportovních a rekreačních činností, ale i pracovních příležitostí pro chlapce.

Silné stránky

- Pedagogové prostřednictvím široké nabídky mimoškolních aktivit aktivně rozvíjejí zájmy chlapců, což podporuje i jejich pravidelná účast v soutěžích.
- Organizováním odborného výcviku ve strojírenském podniku získávají chlapci potřebné pracovní a sociální kompetence.
- Školské zařízení soustavně a cílevědomě zapojuje děti do pořádaných akcí a podporuje získávání sociálních kompetencí.

Slabé stránky

- V koncepci rozvoje školského zařízení je novým trendům ve výchově věnována malá pozornost.
- Školskému zařízení se nedaří zabezpečit kvalifikované pedagogy.
- Hodnocení pracovníků školského zařízení vedením není efektivní. Neprobíhá supervize.
- Zařízení nemá etopeda na plný úvazek a psychologa využívá pouze na částečný úvazek

jako externího pracovníka, čímž jsou sníženy možnosti odborného působení na chlapce.

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Zpracovat do koncepce rozvoje zařízení nové trendy ve výchově jako např. využívání činností odborných pracovníků (psycholog, etoped), komunitní psychoterapeutické činnosti, supervize týmů.
- Zkvalitnit hodnocení pracovníků, zavést supervizi.
- Získat kvalifikované pedagogické pracovníky včetně etopeda na plný úvazek a psychologa jako kmenového zaměstnance zařízení.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školského zařízení ve lhůtě do 30 dnů písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky zjištěné při inspekční činnosti odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Změna zřizovací listiny - Dodatek vydaná MŠMT, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana dne 29. 5. 2015 s Č. j. 32 371/05-25 ze dne 14. 11. 2005 s účinností od 1. ledna 2006
2. Rozhodnutí MŠMT, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana o zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 29. 8. 2013, čj.: ŠMS/8598/13
3. Potvrzení ve funkci ředitele č. j. MŠMT-4875/2014-1 ze dne 18. února 2014
4. Roční plán výchovně vzdělávací činnosti na školní rok 2016/2017
5. Minimální preventivní program na školní rok 2016/2017
6. Vnitřní řád platný od 1. ledna 2014, včetně dodatku z 1. září 2016
7. Osobní dokumentace dětí s osobními čísly:1584, 1585, 1586, 1587, 1588, 1589, 1594, 1595, 1596, 1597, 1604, 1605, 1606, 1607, 1608
8. Jednací protokol vedený od 1. ledna 2016
9. Kniha úředních návštěv vedená od června 2000
10. Kniha ostatních návštěv vedená od června 2000
11. Výroční zpráva za školní rok 2015/2016
12. Záписy z jednání pedagogické rady od 1. září 2016
13. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti od 1. září 2016
14. Kniha denní evidence zařízení od 1. září 2016
15. Školní vzdělávací program školského zařízení ze dne 1. září 2014
16. Přehled útěků vedený od 1. 1. 2002
17. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ze dne 1. 9. 2015
18. Minimální preventivní program na školní rok 2016/2017
19. Koncepce rozvoje zařízení ze dne 1. 1. 2014
20. Plán hospitační a kontrolní činnosti na školní rok 2016/2017

21. Osobní dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání, výpisy z Rejstříku trestů, psychologická vyšetření)
22. Osobní dokumentace nepedagogických pracovníků (výpisy z Rejstříku trestů)
23. Dokumentace k bezpečnosti a ochraně zdraví, kniha úrazů
24. Ekonomická dokumentace zařízení
25. Dokumentace ke školnímu stravování

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jiří Holomek, školní inspektor	Jiří Holomek v. r.
Mgr. Renáta Tvrdíková, školní inspektorka	Renáta Tvrdíková v. r.
Ing. Václava Matasová, kontrolní pracovnice	Václava Matasová v. r.
Ing. Monika Zelená, kontrolní pracovnice	Monika zelená v. r.
Mgr. Patrik Matoušů, přizvaná osoba – etoped	Patrik Matoušů v. r.
Mgr. Michaela Hejná, přizvaná osoba – odborník na institucionální vzdělávání	Michaela Hejná v. r.

V Českých Budějovicích 6. 1. 2017

Datum a podpis ředitele školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Petr Butula, ředitel školského zařízení	Petr Butula v. r.
--	-------------------

V Terešově 13. 1. 2017